

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XXXVII. — Wydany i rozesłany dnia 15 sierpnia 1871.

95.

Ustawa z dnia 25 lipca 1871,

tycząca się zaprowadzenia powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

Artykuł I.

W sześć miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej, zamieszczona poniżej powszechna ustawa o księgach gruntowych wchodzi w moc obowiązującą dla wszystkich ksiąg publicznych (jakoto hipotecznych i lenniczych, gruntowych, miejskich, górniczych), utrzymywanych do wnoszenia nabycia, ograniczenia i uchylenia praw rzeczowych na nieruchomościach do tychże ksiąg wniesionych.

Artykuł II.

Jeżeli w skutek ustawy krajowej będą założone nowe księgi gruntowe lub górnicze, powszechna ustawa górnicza stanie się obowiązującą dla każdej nowo założonej księgi gruntowej lub górniczej w tym dniu, w którym zacznie się jej utrzymywanie.

Artykuł III.

Postanowienie powszechnej ustawy o księgach gruntowych, że wpis na podstawie dokumentów prywatnych, wtedy tylko nastąpić może, gdy podpisy na takowych są sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione; nie ma być stosowaniem do dokumentów, sporządzonych przed wejściem tej ustawy o księgach gruntowych w moc obowiązującą.

Artykuł IV.

Z dniem wejścia w moc obowiązującą powszechnej ustawy o księgach gruntowych, tracą taką wszystkie ustawy i rozporządzenia, dotyczące się przedmiotów tej ustawy, o ile przez onę urządzone zostały. Względnie ksiąg górniczych, oprócz powszechnej ustawy o księgach gruntowych, także odpowiednie przepisy powszechnej ustawy górniczej zachowane być winny.

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej powierzam ministrowi sprawiedliwości, który wyda rozporządzenia do wykonania powszechnej ustawy gruntowej potrzebne, tudzież ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 25 lipca 1871.

Franciszek Józef r. w.

Hohenwart r. w.

Holzgethan r. w.

Habietinek r. w.

Powszechna ustawa o księgach gruntowych.

Dział pierwszy.

O księgach gruntowych w powszechności.

§. 1. Księga gruntowa składa się z księgi głównej i ze zbioru dokumentów czyli księgi dokumentów.

§. 2. Księga główna powstaje z kart hipotecznych.

Karty hipoteczne przeznaczone są do wnoszenia:

1. ciał hipotecznych i zmian w tychże;
2. praw rzeczowych do ciał hipotecznych odnoszących się i onychże zmian.

§. 3. Wszelkie ciało hipoteczne ma być uważane za całość.

Objętość tegoż tylko przez hipoteczne odpisanie i przypisanie szczególnych nieruchomości lub części tychże zmienioną być może.

Gdy wszystkie nieruchomości do karty hipotecznej wniesione, zostaną odpisane (§. 11), lub gdy przestaną być przedmiotem księgi gruntowej, karta ma być wykreślona.

§. 4. Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i uchylenie praw hipotecznych (§. 9) nie może być uzyskane jak tylko przez wniesienie do księgi gruntowej.

§. 5. Do księgi głównej będą wnoszone istotne określenia praw hipotecznych. Jeżeli nie dadzą wyrazić się w krótkości, można będzie w księdze głównej powołać się na miejsca w dokumentach, na podstawie których wniesienie nastąpiło, dokładnie oznaczyć się mające, a to będzie miało taki skutek, że powołane miejsca będą uważane jakby do księgi głównej wniesione były.

§. 6. W księdze gruntowej zostawić należy wierzytelny odpis każdego dokumentu, na podstawie którego nastąpiło wniesienie hipoteczne.

Z odpisów tak składanych powstaje zbiór dokumentów, a przez ich wnoszenie do księgi, tworzy się księga dokumentów.

§. 7. Księga gruntowa jest publiczną.

Każdy może księgę gruntową w obecności urzędnika hipotecznego przejrzeć i brać z niej odpisy lub wyciągi, które urzędnik księgę gruntową utrzymujący wyda pod własną odpowiedzialnością.

Dział drugi.

0 wniesieniach hipotecznych.

Oddział pierwszy.

0 wniesieniach w powszechności.

1. 0 rodzajach wniesienia.

§. 8. Wniesienie hipoteczne jest albo :

1. Wpisem (bezwarunkowem nabyciem praw lub wykreśleniem — intabulacją lub ekstabulacją), który bez usprawiedliwienia, lub
2. zastrzeżeniem (warunkowem nabyciem praw lub wykreśleniem — prenotacją), które tylko pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia nabycie, przeniesienie, ograniczenie lub wykreślenie praw hipotecznych sprawia, albo
3. prostem zapisaniem.

2. 0 przedmiocie wpisu lub zastrzeżenia.

§. 9. Do księgi gruntowej mogą być wniesione jedynie prawa i ciężary rzeczowe, dalej prawo odkupu i pierwokupna (§§. 1070 i 1073 pow. ks. ust. cyw.), tudzież prawo dzierżawy (§. 1095 pow. ks. ust. cyw.).

Postanowienia szczególne:

a) we względzie prawa własności;

§. 10. Spółwłasność nieruchomości, do jednego ciała hipotecznego należących, może być wniesiona, tylko na części w stosunku do całości oznaczone n. p. na połowę, na jedną trzecią część, chybaby szczególne przepisy dozwalały wyjątku.

§. 11. Nabycie własności szczególnych części składowych pewnego ciała hipotecznego, może być wnoszone tylko według postanowień ustawy z dnia 6 lutego 1869 Dz. u. p. Nr. 18 o dzieleniu części składowych ciała hipotecznego.

b) we względzie służebności i ciężarów rzeczowych;

§. 12. Przy służebnościach i ciężarach rzeczowych podać należy z jak największą pewnością treść i zakres prawa, wpisać się mającego; wartości pieniężnej wymieniać nie potrzeba.

Jeżeli służebności mają być ograniczone na przestrzeń oznaczoną, granice tejsze dokładnie określić należy.

c) we względzie prawa zastawu;

§. 13. Prawo zastawu może być wniesione albo na całe ciało hipoteczne, albo, jeżeli własność jest wpisana na korzyść więcej osób, na udział każdego z współwłaścicieli, lecz nie na szczególne części składowe ciała hipotecznego, ani też na część udziału, wpisanego w księgę gruntową na rzecz jednego współwłaściciela.

Przeniesienie wierzytelności hipotecznej i nabycie prawa podzastawu może mieć miejsce, tak co się tyczy całej wierzytelności, jako też co się tyczy części tejże, oznaczonej stosunkowo lub liczebnie.

§. 14. Prawo zastawu może być wniesione tylko na sumę pieniężną oznaczoną liczebnie. Jeżeli należność jest procentująca, wysokość odsetków będzie także wniesiona.

Jeżeli prawem zastawu mają być ubezpieczone wierzytelności, mogące wynikać z otwórzego kredytu, objętego zawiadostwem interesów, z tytułu rękojni, lub wynagrodzenia szkód; natenczas w onym dokumencie, na podstawie którego ma nastąpić wniesienie, wyrażoną będzie kwota maksymalna, do której ma dochodzić kredyt lub odpowiedzialność.

Jeżeli ta kwota nie jest w dokumencie wymieniona, należy ją wyrazić w prośbie.

Jeżeli w tym ostatnim przypadku, ten, przeciw któremu uzyskuje się wniesienie, widzi się uciążony przez to, że do wniesienia podano za wielką kwotę; może w terminie jaki mu do rekursu służy, wymagać onejże zmniejszenia; o czem sąd, który pozwolił na wniesienie, po poprzednim stron wysłuchaniu orzecze i kwotę według słuszności ustanowi.

§. 15. Prawo zastawu dla jednejsze wierzytelności można wniesć niepodzielnie na dwa lub więcej ciał hipotecznych lub wierzytelności hipotecznych. (Hipoteka łączna.)

W przypadkach takich wierzyciel mocen jest żądać zapłaty całej wierzytelności z każdego zastawu z osobna.

§. 16. Prawo zastawu, dla wierzytelności nabyte, obejmuje także kosztu sporu i egzekucyi, niezawisłe od postanowień szczególnych.

§. 17. Trzyletnie zaległości odsetków, należące się z umowy lub z ustawy, mają równe z kapitałem pierwszeństwo.

§. 18. Roszczenia do rocznych rent, alimentów i innych wypłat peryodycznych, od trzech lat niezaspokojone, mają równe z prawem poboru pierwszeństwo.

d) we względzie prawa dzierżawy.

§. 19. Przy wpisie lub zastrzeżeniu prawa dzierżawy, nie potrzeba wyrażać sumy na zapewnienie wynagrodzenia szkód, gdyby jakie były, (§. 1121 pow. ks. ust. cyw.).

3. O przedmiocie zapisania.

§. 20. Zapisanie hipoteczne może służyć:

- a) do uwidocznienia stosunków osobistych, w szczególności zaś ograniczeń zarządzania majątkiem, mających taki skutek prawny, że ktokolwiek uzyska wniesienie do odpowiedniej karty hipotecznej, nieświadomością tych stosunków wymawiać się nie może; n. p. zapisanie małoletności, kurateli, przedłużenia władzy ojcowskiej lub opiekuńczej, usamowolnienia, otwarcia upadłości, albo
- b) do osiągnięcia pewnych skutków prawnych, jakie procedura cywilna lub ustawa niniejsza do takowego przywiązują, jak n. p. zapisanie pierwszeństwa, działu gruntów, hipoteki łącznej, wypowiedzenia wierzytelności hipotecznej, wytoczonego sporu, ustanowienia sekwestru, licytacji egzekucyjnej.

4. Poprzednik hipoteczny.

§. 21. Wniesienie dopuszczalne jest jedynie przeciw temu, kto w czasie podanej prośby ujawniony jest w księdze gruntowej jako właściciel nieruchomości lub prawa, względnie których ma nastąpić wniesienie; lub przynajmniej jednocześnie w tym przymiocie wpis lub zapisanie uzyska (§. 432 pow. ks. ust. cyw.).

§. 22. Jeżeli nieruchomość lub prawo hipoteczne było na więcej osób po kolei przenoszonym niehipotecznie, ostatni prawonabywca może przy wykazaniu swoich poprzedników żądać, aby przeniesienie hipoteczne nastąpiło bezpośrednio na jego osobę. Jeżeli wierzytelność hipoteczna, która przeszła na trzeciego niehipotecznie, została umorzona, dłużnik mocen jest wymagać wykreślenia takowej bez poprzedniczego wniesienia tego niehipotecznego przelewu.

§. 23. Jeżeli należąca do spadku nieruchomość lub prawo hipoteczne zostanie zbyte, nabywcy pozwolonem będzie wnieść swoje prawo bezpośrednio po spadkodawcy.

§. 24. O ile wierzyciele dziedzica mogą uzyskać zabezpieczenie na przypadłych mu nieruchomościach lub wierzytelnościach spadkodawcy, o tem stanowi §. 822 pow. ks. ust. cyw.

§. 25. O ile prawa hipoteczne mogą być nabyte już po otwarciu upadłości, określa ustawa o upadłości.

5. O dokumentach.

§. 26. Wpisy i zastrzeżenia mogą być pozwolone tylko na podstawie takich dokumentów, które są sporządzone w formie dla ich ważności przepisanej.

Dokumenta te, jeżeli chodzi o nabycie lub zmianę prawa rzeczowego, powinny zawierać ważną zasadę prawną.

§. 27. Dokumenta, na podstawie których ma nastąpić wniesienie hipoteczne, powinny być wolne od wszelkich widocznych wad, któreby ich wiarygodność osłabiały, a, jeżeli się składają z kilku arkuszy, powinny być zeszyte tak, aby jaki arkusz nie mógł być podsuniętym.

Osoby, w sprawie prawnej udział biorące, powinny w dokumentach tych tak być wymienione, aby nie było można wziąć ich za inne; nadto ma być w nich wyrażone miejsce, dzień, miesiąc i rok sporządzenia dokumentu.

6. O skutku wniesienia.

§. 28. O ile prawa, które trzecie osoby ufając księgom publicznym nabyły, wzruszane być mogą, o tem będzie mowa w §§. 63 i następnych.

7. O stopniu pierwszeństwa.

§. 29. Stopień pierwszeństwa wniesień zależy od liczby dziennika podawczego, którą podanie u władzy hipotecznej otrzymało (§§. 438, 440 pow. ks. ust. cyw.).

Wniesienia, uskutecznione w skutku podań jednocześnie nadeszłych, mają równy między sobą stopień pierwszeństwa.

§. 30. Wierzyciel hipoteczny mocen jest nadać wierzytelności hipotecznej, jednocześnie lub później wniesionej, pierwszeństwo przed swoją wierzytelnością hipoteczną, co jednak nie wzrusza praw i pierwszeństwa innych wierzycieli.

Oddział drugi.

0 wpisach.

§. 31. Wpis (§. 8, u. 1) może nastąpić tylko na podstawie dokumentów publicznych lub takich dokumentów prywatnych, na których podpisy są sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione.

Oprócz tego, wpis na podstawie dokumentów pełnomocnika, przeciwko mocodawcy, tylko wtedy pozwołonym być może, gdy pełnomocnictwo przez tegoż wystawione, albo na oznaczony interes opiewa, albo przynajmniej nie wcześniej, jak w przeciągu roku przed podaniem o wpis wystawionem było.

§. 32. Dokumenta prywatne, na podstawie których wpis ma nastąpić, powinny zawierać oprócz wymagań §§. 26 i 27:

- a) dokładne wyszczególnienie nieruchomości lub prawa, względnie którego wpis ma nastąpić;
- b) wyraźne oświadczenie tego, czyje prawo ograniczonem, obciążonem, zniesionem, lub na inną osobę przeniesionem być ma, że na wpis zezwała.

Oświadczenie to może także być uczynionem w osobnym dokumencie lub w podaniu o wpis. W przypadkach jednak takich, dokument lub podanie, oświadczenie zawierające, powinno odpowiadać wymaganiom do wpisu potrzebnym.

Dokumenta w obcych państwach sporządzone, przez poselstwo austriackie lub władzę konsularną uwierzytelnione być winny, chyba że względnie niektórych państw zachodzą prawne wyjątki.

§. 33. Następujące są dokumenta publiczne, na mocy których wpisy mogą nastąpić:

- a) dokumenta dotyczące się interesów prawnych, przez władzę publiczną lub notaryusza w granicach ich mocy urzędowej wystawione, jeżeli odpowiadają warunkom w §. 32 przepisany;
- b) ugody wykonalne, spisane przez sądy lub inne do tego uprawnione władze lub osoby;
- c) nakazy płatnicze, dotyczące się prawnych należności i kwot konkurencyjnych, tudzież wykazy zaległych podatków i opłat publicznych, o ile na mocy istniejących ustaw są wykonalnymi.
- d) inne dokumenta, mające przymiot takiej władzy publicznej orzeczenia, któremu służy moc sądownie wykonawcza. Tu należą w szczególności orzeczenia prawomócne, sądownie zatwierdzone lub ustanowione rozdzielenia ceny z przymusowej sprzedaży nieruchomości lub praw pochodzące, sądowe dokumenta przysadzające majątki przymusowo sprzedane, dokumenta przyznania i potwierdzenia wystawione przez władze spadkowe (§§. 177 i 178 patentu z dnia 9 sierpnia 1854 Dz. u. p. Nr. 208).

§. 34. Jeżeli prawo, którego przedmiotem nie są wypłaty peryodyczne, wniesionem jest wyraźnie tylko na czas życia osoby; wpis jego wykreślenia może być pozwołony na zasadzie samego aktu zejścia lub uznania tej osoby za zmarłą.

Przy takich zaś prawach, których przedmiotem są wypłaty peryodyczne, wpis wykreślenia może być pozwołony na podstawie tego dokumentu, wszakże dopiero po upływie lat trzech od dnia śmierci, chyba że dziedzic uzyskał zapisanie skargi o zapłatę zaległości.

Oddział trzeci.

O zastrzeżeniu.

a) O dopuszczalności.

§. 35. Jeżeli podany dokument nie posiada wszystkich szczególnych wymagań w §§. 31—34 dla wpisu postanowionych, lecz tylko wymagania powszechne (§§. 26, 27) do wniesienia hipotecznego potrzebne; na podstawie takiego dokumentu może być pozwolonom zastrzeżenie (§. 8, ust. 2).

§. 36. Zastrzeżenie dla uzyskania prawa zastawu wtedy tylko ma miejsce, gdy tak należytość jak i prawna zasada prawa zastawu, dostatecznie są wykazane.

§. 37. Zastrzeżenie prawa odkupu, pierwokupna i dzierżawy tylko wtedy ma miejsce, gdy tak istnienie prawa, jak i pozwolenie do wniesienia dostatecznie są wykazane.

§. 38. Zastrzeżenie ma miejsce:

- a) na mocy orzeczeń sądowych pierwszej lub wyższej instancji, które wprowadzi prawo rzeczowe bezwarunkowo przysadzają, lub onego odmawiają, ale jednak nie stały się jeszcze prawomocnymi;
- b) na mocy rozporządzeń sądowych, pozwalających zastrzeżenia w drodze egzekucji na zabezpieczenie;
- c) na mocy wniosku władz publicznych, w przypadkach, w których te, w swoim zakresie działania są powołane zarządzić z urzędu zabezpieczenie tytułem zastawu pretensyi, czy to skarbu publicznego, czy też funduszków lub zakładów, któremi państwo, kraj lub gmina zarządza, tudzież pretensyi do wynagrodzenia z tytułu zarządu majątków pod opieką sądową zostających.

§. 39. Jeżeli suma długu hipotecznego, który dla jednej z przyczyn w §. 1425 pow. ks. ust. cyw. wzmiankowanych, nie może być wypłacony wierzycielowi, lub względnie którego tenże, w myśl §. 1422 pow. ks. ust. cyw., winien pierwaj prawa swoje płaćcemu odstąpić, zostanie złożoną w sądzie; natenczas zastrzeżenie w celu wykreślenia, lub w celu przeniesienia wierzytelności na płaćcącego, ma miejsce za dostarczeniem urzędowego dowodu, że takowa została w sądzie złożoną.

b) O usprawiedliwieniu.

§. 40. Wszelkie zastrzeżenie sprawia nabycie, przeniesienie, ograniczenie lub uchylenie prawa rzeczowego tylko pod warunkiem usprawiedliwienia i tylko w takiej rozciągłości, w jakiej usprawiedliwienie następuje.

§. 41. Usprawiedliwienie następuje:

- a) na mocy zdatnego do wpisu oświadczenia tego, przeciw komu zastrzeżenie dokonaniem zostało;
- b) w przypadkach §. 38 zapomocą wykazania, że orzeczenie sądowe, na mocy którego zrobiono zastrzeżenie, uzyskało wykonalność, albo zapomocą prawomocnego orzeczenia właściwej władzy, która ma rozstrzygać o istnieniu zabezpieczonej pretensyi;
- c) zapomocą orzeczenia, przez właściwą władzę sądową w drodze sporu wydanego przeciwko temu, przeciwko komu dokonano zastrzeżenie.

§. 42. Jeżeli usprawiedliwienie ma nastąpić na drodze sporu, ten, kto wyjednał zastrzeżenie, winien wynieść skargę przed sąd właściwy, w czternastu dniach od doręczenia rezolucyi względem zastrzeżenia.

W sporze o usprawiedliwienie powód winien wykazać prawną zasadę nabycia poszukiwanego prawa hipotecznego, a zatem, względnie zastrzeżonego prawa zastawu, nie tylko prawność wierzytelności, lecz oraz prawną zasadę nabycia prawa zastawu, i onego rozciągłość. Pozwanemu wolno stawić wszelkie zarzuty przeciw istnieniu prawa hipotecznego nawet wtedy, jeżeli rekursu przeciwko rezolucyi zastrzeżenia pozwalającej, nie zakładał lub zakładał go bezskutecznie.

§. 43. Termin do wniesienia skargi o usprawiedliwienie wyrazić należy w rezolucyi względem zastrzeżenia. Termin ten dla ważnych powodów przedłużonym być może.

Prośbę o przedłużenie terminu podaje się do sądu hipotecznego a załatwia według procedury cywilnej.

§. 44. Jeżeli w czasie podania prośby o zastrzeżenie, spór o istnienie zastrzeżonego prawa, był już wytoczony: natenczas, dopóki według postanowień procedury cywilnej, żądanie może być rozciągniętem także na usprawiedliwienie zastrzeżenia; osobna skarga o usprawiedliwienie nie jest potrzebna.

§. 45. Jeżeli zaniedbano usprawiedliwienia, ten, przeciw komu zastrzeżenie dozwoleńnem zostało, może prosić o onego wykreślenie.

Jeżeli sąd hipoteczny ma wiadomość, że skarga o usprawiedliwienie była w czasie właściwym wyniesioną, lub że termin do usprawiedliwienia w dniu podania prośby o wykreślenie jeszcze jest otwarty, winien prośbę o wykreślenie odrzucić. Jeżeli sąd niema tej wiadomości, wyznaczy krótki termin, którym zastrzeżenie popierający będzie winien dowieść, że termin do usprawiedliwienia był otwartym, lub że skarga była wyniesioną w czasie właściwym; inaczej wykreślenie zastrzeżenia będzie dozwoleńnem.

Skargę o usprawiedliwienie uważać należy za wyniesioną w czasie właściwym, jeżeli wyniesioną była przed podaniem prośby o wykreślenie, lub przynajmniej w tymże dniu, co i prośba rzeczona, chociażby termin dla skargi postanowiony przeminął.

§. 46. Jeżeli zastrzeżenie będzie uznanem za usprawiedliwione, wówczas na prośbę strony interesowanej, stosownie do prawomocnego orzeczenia, usprawiedliwienie takowe do księgi gruntowej wnieść należy.

Gdyby zaś zastrzeżenie nie zostało uznanem za usprawiedliwione, takowe na prośbę osoby interesowanej, na mocy prawomocnego orzeczenia będzie wykreślone.

§. 47. Jeżeli zastrzeżenie dla tego wykreślono, iż powód od prawa zastrzeżonego stanowczo odsądzonym został, lub że zastrzeżenie nie było uznanem za usprawiedliwione, albo ponieważ ten, kto je uzyskał, zrzekł się go bezwarunkowo; natenczas wszelkie, na podstawie tegoż dokumentu, w przyszłości wznowione żądanie o zastrzeżenie tegoż prawa, albo z urzędu będzie odrzuconem, lub gdyby tego zaniedbano, i ponowne nastąpiło zastrzeżenie, takowe wykreślone będzie, skoro przeciwnik doniesie, że wykreślenie już raz miejsce miało.

§. 48. Jeżeli zaś zastrzeżenie zostało wykreślone dla tego, ponieważ skarga o usprawiedliwienie nie była wyniesioną w czasie właściwym, wolno wprawdzie upraszać o ponowne zastrzeżenie; wszakże moc prawna takowego zaczyna się dopiero od chwili podania nowej prośby.

Wolno będzie także właścicielowi nieruchomości lub prawa hipotecznego udać się na drogę sporu wywoławczego, i w razie pomyślnego orzeczenia, zapisaniem takowego w księgę gruntową zapobiedz ponownemu zastrzeżeniu dozwoleń.

§. 49. Jeżeli przeciwko temu, kto jest wpisany za właściciela nieruchomości, uzyskanem zostało zastrzeżenie prawa własności, wówczas tak przeciwko właścicielowi wpisanemu, jako też przeciwko onemu, który zastrzeżenie własności uzyskał, dalsze wniesienia mogą być dozwolone; wszakże prawne onych istnienie zależeć będzie od tego, czy zastrzeżenie prawa własności zostanie usprawiedliwione czyli nie.

W przypadku usprawiedliwienia zastrzeżenia wraz z onego wniesieniem, wykreślić należy z urzędu wszelkie wniesienia uzyskane przeciwko wpisanemu właścicielowi po nadejściu prośby, w skutku której zastrzeżenie prawa własności dokonaniem zostało.

Jeżeli zaś zastrzeżenie prawa własności ma być wykreślone, należy oraz z urzędu wykreślić wszystkie wniesienia, odnośnie do tego zastrzeżenia uskutecznione.

Postanowienia te mają być stosowane i w tym przypadku, jeżeli przeciwko posiadaczowi wierzytelności prawem zastawu zabezpieczonej, zastrzeżenie przejścia tejże na inną osobę, uzyskanem zostało.

§. 50. Jeżeli wykreślenie jakowego prawa zostało tylko zastrzeżone, dalsze wniesienia tego prawa dotyczące, jak n. p. wniesienia praw podzastawu lub przelewu, mogą wprawdzie być dozwolone; atoli istnienie prawne zawisło od tego, czy zastrzeżenie wykreślenia zostanie usprawiedliwione czyli nie.

W przypadku usprawiedliwienia zastrzeżenia, wraz z onegoż wniesieniem, wykreślić należy z urzędu wszelkie wniesienia, względnie prawa wykreślonego w czasie pośrednim dozwolone.

§. 51. Jeżeli na wierzytelności hipotecznej, w czasie żądanego wykreślenia tejże, ciężą jeszcze prawa podzastawu; wykreślenie wierzytelności może być dozwolone jedynie z tem nadmienieniem, że moc prawna takowego względnie praw podzastawu nastąpi dopiero z onychże wykreśleniem.

Jeżeli wykreślenie zostało wpisane, dalsze wniesienia na tej wierzytelności hipotecznej nie mogą już być dozwolone; jeżeli zaś wykreślenie zostało tylko zastrzeżone, mogą one mieć miejsce z takim tylko skutkiem prawnym, jaki w §. 50 jest wyrażony.

Oddział czwarty.

O zapisaniu.

1. O zapisaniu co do stosunków osobistych.

§. 52. Zapisanie stosunków w §. 20 a) wzmiankowanych, jakoteż wykreślenie tego zapisania, następuje na prośbę osób interesowanych, ich zastępców prawnych lub sądów do tego powołanych, na mocy dokumentów, moc dowodu mających.

2. O zapisaniu stopnia pierwszeństwa.

§. 53. Właściciel mocen jest wymagać hipotecznego zapisania, że nieruchomość swoją pozbyć zamierza, lub zaciągnąć na nią pożyczkę, której kwotę wymienić powinien, aby dla praw, które w skutku takowych czynności wniesionemi być mają, hipoteczny stopień pierwszeństwa od daty onej prośby zapewnić.

Z równym skutkiem prawnym, wierzyciel hipoteczny może wymagać zapisania zamierzonego ustąpienia lub wykreślenia swojej wierzytelności.

Atoli zapisanie prośb podobnych może być dozwolone tylko wtedy, jeżeli podług stanu hipotecznego, wpis prawa wniesić się mającego, a względnie wykreślenie istniejącego prawa, byłoby dopuszczalnym, i jeżeli oraz podpis na prośbie sądownie lub notaryalnie jest uwierzytelniony.

§. 54. Rezolucya prośbę przyjmująca w jednym tylko wypisie wydaną być może; takowa opatrzoną będzie poświadczeniem, że zapisanie zostało uskutecznione.

§. 55. Zapisanie stopnia pierwszeństwa traci skuteczność z upływem sześćdziesięciu dni po dozwoleniu. W rezolucyi należy to wyrazić, z wymienieniem dnia kalendarzowego, w którym termin się kończy.

§. 56. Prośbę o wniesienie prawa lub wykreślenia, dla którego stopień pierwszeństwa został zapisany, podać należy w terminie w §. 55 ustanowionym, dołączając wypis rezolucyi zapisania pozwalający. Jeżeli na skutek prośby dozwolonym będzie wpis lub zastrzeżenie, wniesieniu służyć będzie zapisany stopień pierwszeństwa. O uskutecznionem wniesieniu uczynioną będzie wzmianka w rzeczonym poprzednio wypisie.

Wniesienie z zachowaniem zapisanego stopnia pierwszeństwa może być dozwolone nawet wtedy, jeżeli po podanej prośbie o zapisanie stopnia pierwszeństwa nieruchomości lub wierzytelność hipoteczna została na trzeciego przeniesioną, lub obciążoną.

Gdy właściciel nieruchomości lub wierzyciel hipoteczny, przed podaniem prośby o wniesienie podlegnie upadłości, wniesienie wtedy tylko dozwolone być może, jeżeli dokument dotyczący się tego interesu był sporządzony jeszcze przed dniem otwarcia upadłości i jeżeli dzień jego sporządzenia będzie udowodniony zapomocą uwierzytelnienia sądowego lub notaryalnego. Gdyby dokument tym warunkom nie odpowiadał, dopuszczalność wniesienia ocenić należy według przepisów ustawy o upadłości.

§. 57. Jeżeli dozwolonym będzie wpis zbycia nieruchomości lub przelewu, albo wykreślenia wierzytelności, z zachowaniem zapisanego stopnia pierwszeństwa; natenczas na prośbę strony, dla której wpis uskuteczniony został, zarządzić należy oraz wykreślenie wszelkich wniesień, jakieby na tej nieruchomości lub wierzytelności po podaniu prośby o ostrzeżenie uzyskane były.

§. 58. Gdyby prośba o wniesienie nie była podaną przed upływem ustanowionego terminu, lub gdyby kwota, dla której zapisany został stopień pierwszeństwa, do końca takowego terminu nie została wyczerpniętą, zapisanie traci skuteczność i ma być wykreślone z urzędu.

Przed upływem terminu ustanowionego wykreślenie zapisania może być dozwolone jedynie za złożeniem wypisu rezolucyi, zapisania pozwalającej. Na tej rezolucyi wykreślenie poświadczyć należy.

3. O zapisaniu wypowiedzenia i skargi hipotecznej.

§. 59. Zapisanie wypowiedzenia wierzytelności hipotecznej, sądownie lub notaryalnie poświadczonego, tudzież zapisanie skargi hipotecznej, może być dozwolane przez sąd hipoteczny, na żądanie wierzyciela, jeżeli ten, przeciw komu wypowiedzenie lub skarga jest wymierzona, za właściciela obciążonej nieruchomości jest wpisany, i jeżeli wytoczenie skargi hipotecznej będzie wykazane.

Także sąd sporu może wprost dozwolić zapisania skargi hipotecznej.

§. 60. Zapisanie rzeczzone ten ma skutek, że wypowiedzenie lub skarga zachowuje moc swoją także przeciw wszelkiemu późniejszemu właścicielowi zastawu; a w szczególności, że na mocy zapadłego, na skutek zapisanej skargi prawomocnego orzeczenia lub wykonanej ugody, egzekucya może być prowadzoną na nieruchomości obciążoną przeciwko wszelkiemu onej właścicielowi.

4. O skardze względem wykreślenia i o zapisaniu sporu.

§. 61. Kto z powodu obrażenia prawa hipotecznego przez wpis jakowy dokonanego, wpis ten dla nieważności drogą sporu wzruszać usiłuje, i żąda przywrócenia dawnego stanu hipotecznego, mocen jest domagać się zapisania rzeczzonego sporu w księgę gruntową bądź jednocześnie ze skargą bądź też później. Prośbę o zapisanie sporu można zanieść tak przed sąd sporu, jako też przed sąd hipoteczny.

Zapisanie sporu ten ma skutek, że wyrok na skutek skargi zapadły, wywiera moc zupełną także przeciwko tym osobom, które nabyły prawa hipoteczne po chwili nadejścia do sądu hipotecznego prośby o zapisanie sporu.

§. 62. Jeżeli skarga o wykreślenie ma być wymierzoną przeciwko tym osobom, które bezpośrednio przez wpis, o wykreślenie którego wytoczono skargę, prawa nabyły, lub od ciężaru uwolnione zostały; albo jeżeli skarga opiera się na stosunkach, bezpośrednio między powodem a pozwanym zachodzących, trwanie powództwa ocenionem będzie według postanowień prawa cywilnego, w przedmiocie przedawnienia istniejących.

§. 63. Wszakże kto chce wzruszyć dla nieważności wpis, o którego dozwoleniu według przepisów zawiadomiony został, także i przeciwko osobom trzecim: w terminie jakiby mu służył do odwołania się przeciw dozwoleniu; powinien upraszać w sądzie hipotecznym o zapisanie, że wpis takowy jest spornym; i albo zaraz, albo najpóźniej w przeciągu dni sześćdziesięciu po upływie terminu odwołania się, wynieść rzeczywiście skargę przeciwko wszystkim tym osobom, które jakowe prawo hipoteczne przez zaprzeczony wpis nabyły, lub dalsze wpisy albo zastrzeżenia na temże uzyskały.

Po upływie tych terminów, wykreślenie wzruszonego wpisu przeciwko osobom trzecim, które jeszcze przed zapisaniem sporu dalsze prawa hipoteczne na takowym nabyły, wtedy tylko może być zawyrokowaniem, jeżeli względem ważności tegoż nie były w dobrej wierze.

§. 64. Gdyby zaś powód, o pozwoleniu wpisu, którego nieważność utrzymuje, z jakiegokolwiek przyczyny według przepisów nie został zawiadomiony; powództwo o wykreślenie przeciw trzecim, którzy dalsze prawa hipoteczne w dobrej wierze nabyli, ustaje dopiero w przeciągu trzech lat od czasu kiedy w sądzie hipotecznym domagano się wzruszonego wpisu.

§. 65. Jeżeli powód od skargi odstąpi, albo jeżeli prawomocnem orzeczeniem odrzucony zostanie, lub też, jeżeli w przypadku §. 63 nie wyniesie skargi w terminie przepisany; na prośbę strony przeciwnej, wykreślenie zapisania sporu zarządzić należy.

Jeżeli zaś wpis sporny, wyrokiem prawomocnym lub przez ugodę całkiem lub częściowo zniesionym zostanie; natenczas na prośbę powoda należy dozwolnić wykreślenia spornego wpisu w sposobie i rozciągłości w wyroku lub ugodzie określonych; a zarazem zarządzić wykreślenie zapisanego sporu, jak nie mniej wszystkich tych wpisów i zastrzeżeń, których względnie prawa wykreślić się mającego, domagano się już po nadejściu do sądu hipotecznego prośby o zapisanie sporu.

§. 66. Kto utrzymuje, że wpis uzyskany został za pomocą czynu karygodnego, ten dla uzasadnienia, przeciw późniejszym wniesieniom skutku prawnego w §. 61 wzmiankowanego, może dopraszać się w sądzie hipotecznym zapisania, że wpis jest spornym, dołączając poświadczenie właściwej władzy, iż takowej doniesienie karne uczyniono.

Jeżeli zaś zapisanie taki ma mieć skutek, aby prawo do unieważnienia jakowego wpisu zachowane było także przeciw trzecim, którzy jeszcze przed zapisaniem sporu prawa hipoteczne w dobrej wierze nabyły, natenczas prośba o zapisanie sporu powinna być podana do sądu hipotecznego w terminie, jaki służy stronie do odwołania się od dozwolenia wpisu.

§. 67. Gdy sąd karny oświadczy, że wpis ma być wykreślony, wraz z prawami hipotecznymi, jakieby przed zapisaniem w §. 66 wzmiankowanem nabyte zostały, wówczas sąd hipoteczny rozporządzi wykreślenie podług postanowień §. 65, jeżeli tylko strona pokrzywdzona przedstawi wyrok w tej mierze zapadły, poświadczeniem prawomocności opatrzony. Atoli jeżeli sąd karny wyrzeczy wprawdzie winę oskarżonego, lecz nie zawyrokuje takowego wykreślenia i strona poszkodowana z roszczeniami o wykreślenie wpisu na drogę cywilną odesłana zostanie; do wniesienia skargi o wykreślenie wpisu i praw hipotecznych wyżej wzmiankowanych służyć będzie stronie termin dni sześćdziesięciu po wejściu onego orzeczenia w prawomocność. Po bezskutecznym upływie tego terminu, tudzież jeżeli sąd karny winy oskarżonego nie wyrzeczy, wykreślenie zapisania sporu na prośbę tego, komu na utrzymaniu wpisu zależy, będzie dozwolone.

§. 68. Jeżeli kto żąda wykreślenia zapisanego sporu z tej przyczyny, iż skarga o wykreślenie nie była wyniesioną w terminach w §§. 63, 67 oznaczonych; sąd hipoteczny, jeśli mu przeciwność tego jest wiadomą, wyznaczy krótki termin, w którym ten, kto zapisanie sporu uzyskał, dowodzić będzie że skarga była wyniesioną w czasie właściwym; inaczej wykreślenie zapisania ma być dozwolone.

§. 69. Jeżeli właściciel lub wierzyciel hipoteczny, na którego majątku lub wierzytelności wpisanem zostało jakie prawo, wytoczy skargę o całkowite lub częściowe wykreślenie na zasadzie przedawnienia, zapisanie sporu może być dozwolone.

§. 70. Zapisanie sporu może być dozwolone i temu, kto na mocy zasiedzenia (§. 1498 pow. ks. ust. cyw.) domaga się przysądzenia prawa rzeczowego.

§. 71. Zapisanie skargi o wykreślenie z powodu przedawnienia (§. 69) albo skargi o przysądzenie prawa rzeczowego z mocy zasiedzenia (§. 70), nie ma jednak żadnego skutku względem trzecich, którzy ufając księdze gruntowej, uzyskali wpis hipoteczny lub zastrzeżenie przed nadejściem do sądu hipotecznego prośby o zapisanie sporu. Jeżeli prawo przez zasiedzenie nabyte, zostanie przysądzone, służyć mu będzie pierwszeństwo przed wszystkimi wniesieniami już po zapisaniu sporu zaszkłemi, a wszelkie prawa onemu się sprzeciwiające, po zapisaniu sporu wniesione, mają być wykreślone.

Zresztą postąpić sobie należy według postanowień §. 65.

5. O zapisaniu licytacji egzekucyjnej.

§. 72. Sąd, w którym odbyła się licytacja egzekucyjna nieruchomości lub wierzytelności hipotecznej winien zarządzić z urzędu zapisanie odbycia takowej w księdze gruntowej.

Zapisanie takowe ten ma skutek, że dalsze wniesienia w tym tylko przypadku dają prawo przeciw dotychczasowemu właścicielowi, jeżeli licytacja będzie uznana za nieważną.

Jeżeli wzruszanie licytacji nie miało miejsca, lub jeżeli stanowczo odrzucone zostało, na żądanie osób interesowanych, nastąpi wykreślenie wszystkich wniesień po zapisaniu licytacji egzekucyjnej przeciwko dotychczasowemu właścicielowi uzyskanych, tudzież dalszych wniesień gdyby jakie względnie tychże uzyskano.

§. 73. O ile w innych przypadkach sąd hipoteczny lub sąd sporu winien zarządzić zapisanie, postanowione jest częścią w ustawie niniejszej, po części w ustawie z dnia 6 lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18, a częścią w kodeksie procedury cywilnej i w ustawie o upadłości.

Oddział piąty.

0 oddzielaniu części składowych ciała hipotecznego.

§. 74. Odpisanie części składowej ciała hipotecznego i przypisanie jej do innego ciała hipotecznego lub otwarcie dla niej nowej karty jest dopuszczalnem tylko wtedy, jeżeli część oddzielić się mająca jest dokładnie opisana, w razie potrzeby za pomocą planów i map, których kopię w zbiorze dokumentów zachować należy, i jeżeli dokumenta, na których opiera się żądanie, odpowiadają wymaganiom dla wpisu prawa własności postanowionym.

Przy dokonaniu oddzielenia postąpić sobie należy podług §§. 13—15 ustawy z dnia 6 lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18.

Dział trzeci.

0 postępowaniu w sprawach hipotecznych.

Oddział pierwszy.

Postanowienia powszechne.

1. 0 właściwości sądu.

§. 75. O dozwolenie wniesienia, upraszać należy w tym sądzie hipotecznym, w którym znajduje się karta, do której ma nastąpić wniesienie, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie niniejszej, jakoteż w ustawach o postępowaniu sądowym.

2. Zasada postępowania.

§. 76. Sąd hipoteczny zarządza wniesienie nie z urzędu, ale tylko na żądanie stron lub władz, wyjąwszy przypadki w ustawie niniejszej wymienione.

3. O prawie domagania się.

§. 77. Jeżeli kto działa w obcem imieniu, powinien wykazać, że do podawania prośb hipotecznych jest upoważniony.

Do podania prośby o wniesienie w imieniu tego, na czyją korzyść takowa ma nastąpić, wystarcza pełnomocnictwo ogólne.

Zastępcy prawni lub sędownie ustanowieni nie potrzebują osobnego upoważnienia, do uzyskania wniesienia praw osób które zastępują lub dla wykreslenia ciężarów majątku, ich zarządowi powierzonego.

§. 78. Jeżeli ten, do którego nieruchomości lub prawo hipoteczne przeszło niehipotecznie, nadał na tychże innej osobie jakowe prawo, przedmiotem ksiąg publicznych będące, ten ostatni może domagać się wniesienia praw swego poprzednika.

§. 79. Także ręczyciel może w imieniu wierzyciela żądać wniesienia, jeżeli wierzyciel, nadanego sobie prawa do nabycia prawa zastawu na nieruchomości lub na prawie hipotecznem swojego dłużnika, nie wykonywa.

§. 80. Wniesienia praw wspólnych, podziału w stósunku do całości nie pozwalających, może się domagać każdy z uczestników tak dla siebie, jako i w imieniu innych uczestników.

4. O terminach.

§. 81. Termina nie ustanowione na dzień kalendarzowy zaczynają się z dniem po doręczeniu.

Przy obliczaniu takowych nie można odliczać dni feryalnych, niedzielnych i świątecznych, ani dni, podczas których pismo do sądu hipotecznego podać się mające, znajdowało się na poczcie.

Termina te nie dopuszczają przedłużenia, wyjąwszy termin do usprawiedliwienia zastrzeżenia, (§. 43) i termin do złożenia pierwopisu dokumentu, lub przekładu (§. 89).

§. 82. Przywrócenie do dawnego stanu dla upadłego terminu w tej ustawie wyznaczonego, nie jest dopuszczalnem.

Oddział drugi.

O prośbach.

1. O formie prośby.

§. 83. Do trybunałów prośby hipoteczne podawane będą na piśmie; do sądów pojedynczych można je także ustnie wnosić.

Jeżeli prośba wniesioną jest ustnie, należy spisać w tej mierze protokół, z zachowaniem przepisów postanowionych dla treści prośb piśmiennych, i dopomódz proszącemu do stawienia oznaczonego żądania.

2. O wymaganiach prośby.

§. 84. W każdej prośbie hipotecznej wymieniony będzie sąd hipoteczny do którego takowa ma być podaną, tudzież imię i nazwisko, oraz miejsce zamieszkania proszącego i

tych osób, które o załatwieniu mają być zawiadomione, a jeżeli te są osobami moralnemi (korporacyami itd.), nazwy tychże, jakoteż ich zastępców.

§. 85. Karty hipoteczne, do których wniesienie ma być uskuteczniomem, wymienić należy z temi samemi oznaczeniami, pod którymi znajdują się w księdze gruntowej.

W żądaniu należy wyrazić dokładnie co do księgi gruntowej ma być wniesione.

Żądanie o wpis obejmuje w sobie dorozumiane żądanie o zastrzeżenie, jeżeli proszący wyraźnie zastrzeżenia nie wyłączył. Jeżeli proszący może lub chce nabyć prawo rzeczowe tylko na użytkach nieruchomości, powinien o tem nadmienić wyraźnie.

3. O łączeniu żądań.

§. 86. W jednej prośbie wolno żądać więcej wniesień, opartych na jednym dokumencie, tudzież wniesienia jednego prawa do kilku kart hipotecznych, lub wniesienia kilku praw do jednej karty hipotecznej.

4. O załącznikach.

a) Pierwopisy.

§. 87. Dokumenta na mocy których ma nastąpić wniesienie, należy załączyć w pierwopisie.

Jeżeli dokument oryginalny znajduje się w sądzie hipotecznym czy to w aktach urzędowych, czy w zachowaniu, albo jeżeli został dołączony do prośby w toku będącej, dość jest przedłożyć jego odpis i nadmienić gdzie się pierwopis znajduje.

§. 88. Jeżeli dokument nie może być złożonym zaraz, ponieważ znajduje się u innej władzy, należy wspomnieć o tem w prośbie i załączyć odpis poświadczony.

Jeżeli żądanie nie mogłoby być dozwołomem, nawet gdyby dokument oryginalny był załączony, proszącego należy odrzucić z takowem natychmiast.

Jeżeliby zaś żądanie mogło być uwzględnione pod owym warunkiem, należy zapisać je natychmiast w księdze gruntowej dla zachowania pierwszeństwa dla odnośnego prawa z wzmianką „aż do nadejścia pierwopisu“.

Jeżeli dokumentu oryginalnego nie ma z urzędu nadesłać sąd hipoteczny, u którego się znajduje, należy zarazem wyznaczyć proszącemu termin odpowiedni do onegoż złożenia; gdy następnie dokument oryginalny przez sąd hipoteczny nadesłany, lub w wyznaczonym terminie złożonym będzie, należy załatwić prośbę co do rzeczy.

Jeżeli zaś ani w wyznaczonym ani w przedłużonym terminie dokument oryginalny złożonym nie będzie, należy proszącego natychmiast oddalić z żądaniem, a zapisanie wykreślić z urzędu.

b) Przekłady.

§. 89. Jeżeli dokumenta nie są spisane w języku, w którym podania do sądu hipotecznego wnoszone być mogą, należy dołączyć przekład na zupełną wiarę zasługujący.

Jeżeli przekładu nie ma, a z prośby nie wynika, że w każdym razie powinna by być odrzuconą, dla zachowania pierwszeństwa odnośnego prawa zapisać należy żądanie w księgę gruntową z wzmianką: „Aż do nadejścia przekładu“. Zarazem wyznaczyć należy proszącemu do złożenia przekładu termin odpowiedni. Jeżeli przekład w terminie wyznaczonym lub przedłużonym będzie złożony, należy załatwić żądanie co do rzeczy; inaczej takowe odrzucić a zapisanie w księdze gruntowej z urzędu wykreślić.

c) Odpisy.

§. 90. O ile odpisy potrzebne są do zbioru dokumentów (§. 6), będą wolne od stempla. Jeżeli takowych nie złożono, lub złożono nieużyteczne, w zbiorze dokumentów należy zachować pierwopisy a strony zawiadomić, że wolno im odebrać takowe za następnym złożeniem przepisanych odpisów. W takich zaś przypadkach, kiedy prośba o wniesienie w kilku sądach hipotecznych, ma przechodzić wraz z dokumentem oryginalnym od jednego sądu hipotecznego do drugiego, każdy sąd hipoteczny, jeżeli odpisów do jego księgi gruntowej potrzebnych nie złożono, lub złożono nieużyteczne, powinien sporządzić takowe za poborem podwójnej należitości, dla odpisów wierzytelnych postanowionej.

Na odpisach złożonych, lub w księgę dokumentów wniesionych, księgę gruntową utrzymujący powinien z urzędu poświadczyć zgodność z pierwopisami.

§. 91. O ile w celu wymierzenia należitości odpisy składać należy, osobnemi przepisami jest postanowione.

5. O wygotowaniu prośby i o napisach (rubrum).

§. 92. Prośby hipoteczne, będą podawane w jednym egzemplarzu, chyba że ustawy stanowią w tej mierze jakowe wyjątki.

Do prośby dołączyć należy tyle napisów ile potrzeba będzie zawiadomień o załatwieniu prośby. Wszakże brak napisów nie będzie powodem do odrzucenia prośby.

Na napisach wymienić należy główne szczegóły żądania w prośbie wyrażonego.

W miejsce napisów mogą być załączone zupełne odpisy prośby. W przypadku tym wyrazić należy komu takowe mają być doręczone.

Jeżeli prośba była wniesioną do protokołu, sąd powinien sporządzić potrzebne napisy, a na żądanie, wygotować zupełne odpisy protokołu dla zawiadomienia osób interesowanych.

Oddział trzeci.

0 załatwianiu prośb.

1. 0 rozpoznaniu i rozstrzygnięciu.

§. 93. Dla ocenienia prośby stanowiącą jest chwila nadejścia takowej do sądu hipotecznego.

§. 94. Sąd hipoteczny obowiązany jest wziąć prośbę i teje załączniki pod ścisłe rozpoznanie i może dozwolić wniesienia hipotecznego wtedy tylko, jeżeli

1. z księgi gruntowej pod względem nieruchomości lub prawa nie wpływa żadna przeszkoda do żadanego wniesienia;

2. jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość co do osobistej zdolności osób względem wniesienia interesowanych, w rozrządzaniu przedmiotem, którego wniesienie dotyczy, albo co do upoważnienia proszących do działania;

3. jeżeli osnowa załączonych dokumentów żądanie uzasadnia;

4. jeżeli dokumenta są złożone w takiej formie, jaka do dozwolenia wpisu, zastrzeżenia lub zapisania jest potrzebną.

Przy wniesieniach hipotecznych które są dozwolone nie przez sąd hipoteczny lecz przez inny sąd, sąd hipoteczny ma ograniczyć się tylko na rozstrzygnięciu co do dopuszczalności wniesienia ze względu na stan hipoteczny; rozstrzygnięcie co do innych wymagań należy do sądu dozwalającego.

§. 95. Z wyjątkiem przypadków wymienionych w §§. 45, 68 i 104 ustawy niniejszej, tudzież w ustawie z dnia 6 lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18 sąd hipoteczny rozstrzyga każdą prośbę hipoteczną bez słuchania stron i prawidłowo (§§. 88 i 89) bez rezolucyi przedstawowej co do rzeczy; w rezolucyi zaś wydać się mającej, winien dozwolenie lub odrzucenie prośby wyrzec wyraźnie.

Jeżeli żądanie nie może być uwzględnionem w zupełności, lecz tylko po części, należy zarządzić wniesienie o ile jest dopuszczalnem, a tę część żądania, która uwzględnioną być nie może, odrzucić.

W razie odrzucenia prośby w zupełności lub częściowo wszystkie powody dozwoleń przeciwnie w rezolucyi wymienić należy.

2. Postanowienia szczególne:

a) we względzie dozwoleń;

§. 96. Więcej, lub co innego niżeli strona żąda, dozwolonem być nie może, chociażby ta, według załączonych dokumentów, miała prawo do rozciąglejszego lub innego żądania.

Jeżeli żądano tylko zastrzeżenia, wpis jakkolwiek dopuszczalny, zarządzonym być nie może (§. 85).

§. 97. Jeżeli z dokumentu wypływa, że nabywcy prawa rzeczowego zezwolenie na wpis zostało udzielonem, że jednak zarazem włożono na niego ograniczenia co do wykonywania nabytego prawa lub wzajemne obowiązki, z warunkiem jednoczesnego wpisu tychże na rzecz osób uprawnionych, wniesienie takowego prawa dozwolonem być nie może, jeżeli zarazem wpis zawarowanych ograniczeń lub wzajemnych obowiązków, albo, stosownie do jakości dokumentów, przynajmniej zastrzeżenie, żądaniem nie będzie.

Prośbę o jednoczesne wniesienie wzajemnych praw tak jedna jak druga strona podać może.

§. 98. W rezolucyach, wniesienia dozwalających, wymienić należy karty hipoteczne, do których wniesienie ma być skutecznionem; dalej, z powołaniem się na dokumenta, na których dozwolenie się opiera, wyrazić należy osoby, dla których, i przedmioty na których wniesienie ma być skutecznione; nakoniec wniesić się mające prawa i ich istotne określenia, w wyrazach do księgi głównej wniesić się mających.

b) we względzie odrzucenia.

§. 99. Jeżeli się prośbę o wpis lub zastrzeżenie odrzuca, prośbę odrzuconą zapisać należy w księdze gruntowej.

Zapisanie to nie ma miejsca, gdy majątek lub prawo, na którym wniesienie jest żądanem,

- a) nie dają się rozpoznać ani z prośby, ani z jej załączników, lub do ksiąg sądu hipotecznego nie są wniesione, albo
- b) są wniesione na inną osobę, a nie tę przeciw której według osnowy dokumentu wpis lub zastrzeżenie może mieć miejsce.

O skutecznionem zapisaniu nadmienić należy w rezolucyi.

§. 100. Jeżeli odrzucenie próśby o wpis lub zastrzeżenie wyszło nie od sądu hipotecznego, od tamtego żądać należy z urzędu, aby odrzucenie zapisał.

§. 101. Skoro tylko sąd hipoteczny poweźmie wiadomość, że rezolucya którą wpis lub zastrzeżenie odmówione zostały, skutkiem nie założenia rekursu stała się prawomocną, winien zapisanie próśby odrzuconej z urzędu wykreślić, i zawiadomić o tem osoby interesowane.

Oddział czwarty.

0 skutecznieniu wpisów.

§. 102. Wpisanie w księgę gruntową może nastąpić tylko na zlecenie piśmienne sądu hipotecznego, i nie inaczej jak podług osnovy tego zlecenia.

Jeżeli wykonanie zlecenia ze względu na stan hipoteczny okaże się niemożliwem, wydane polecenie tylko zapomocą nowego polecenia sądu hipotecznego sprostowaniem być może.

§. 103. Wszelkie wniesienie (§. 8) zawierać powinno oprócz wyszczególnienia jakiego jest rodzaju, także dzień, miesiąc, rok i liczbę dziennika podawczego, pod którą podanie, na podstawie którego wniesienie nastąpiło, do władzy hipotecznej nadeszło.

Jeżeli do sądu hipotecznego nadejdzie jednocześnie kilka prośb, dotyczących się jednego ciała hipotecznego, natenczas przy każdym wniesieniu, na skutek tych prośb skutecznieniem, zanotować należy liczby dziennika podawczego prośb jednocześnie nadeszłych i wzmiankę o ich jednoczesności.

§. 104. W księdze gruntowej nie wolno skrobać, ani też w inny sposób nieczytelnem uczynić, co jest wniesione.

Jeżeli przy wniesieniu popełni się omyłka i takowa jeszcze w ciągu wnoszenia postrzeżoną zostanie, należy ją sprostować bez odnoszenia się do sądu hipotecznego po polecenie.

Omyłka postrzeżona po skutecznieniu wniesieniu może być poprawioną tylko na zlecenie sądu hipotecznego; jeżeliby błąd ten miał pociągnąć za sobą jakie skutki prawne, sąd hipoteczny winien strony wysłuchać.

§. 105. Dokument oryginalny, na podstawie którego wniesienie nastąpiło, zaopatrzyć należy poświadczeniem iż wniesienie uskuteczniiono.

W poświadczeniu tem, przy którym pieczęć urzędowa wyciśniętą być ma, wyrazić należy istotną treść wniesienia i wymienić miejsce księgi głównej w którym się wniesienie znajduje.

Jeżeli było złożonych więcej wypisów oryginalnych jakiego dokumentu, poświadczenie na każdym z nich położyć należy.

Jeżeli wniesienie nastąpiło na mocy więcej dokumentów w związku ze sobą będących, poświadczenie należy położyć na każdym z nich, z powołaniem się na inne dokumenta.

Oddział piąty.

0 hipotekach łącznych.

1. 0 oznaczeniu karty głównej.

§. 106. Przy hipotekach łącznych (§. 15), powstających przez wniesienie do rozmaitych kart hipotecznych, oznaczyć należy jedną kartę jako główną, a inne karty jako

podrzedne. Jeżeli takiego oznaczenia nie ma, karta w prośbie najprzód wymieniona, za główną uważana będzie.

Jeżeli kto prosi o rozciągnięcie hipoteki już obciążonej na inne karty hipoteczne dla jednejże wierzytelności, karta pierwotnie obciążona za główną uważana będzie.

W karcie głównej umieścić należy wzmiankę o kartach podrzędnych, a na każdej podrzędnej wzmiankę o głównej.

2. O oznajmieniu i wniesieniu hipoteki łącznej.

§. 107. Gdy wierzyciel prosi o rozciągnięcie prawa zastawu jego wierzytelność zabezpieczającego, obowiązany jest oznajmić hipotekę, dla tejże wierzytelności już istniejącą, aby odpowiedzialność łączna zapisaną być mogła.

Szkody powstałe z zamilezenia hipoteki już istniejącej ponosi wierzyciel.

Gdyby zapisanie odpowiedzialności łącznej z jakiegokolwiek przyczyny zaniedbanem zostało, dłużnik hipoteczny może domagać się onego skutecznienia. Koszta ztąd powstałe ponosi wierzyciel, jeżeli wina pod tym względem na nim ciąży.

Jeżeli sąd hipoteczny, dozwalając wpisu lub zastrzeżenia prawa zastawu dla jakiej wierzytelności, postrzeże, że dla tej wierzytelności prawo zastawu do ksiąg jego, lub do ksiąg innego sądu hipotecznego jest wniesione, powinien z urzędu mieć wzgląd na to, aby karta, do której prawo zastawu jest wniesione, uważana była za główną, i zawiadomić o tem sądy hipoteczne, do ksiąg których wierzytelność jest już wniesioną.

§. 108. O wniesienie hipoteki łącznej do więcej sądów hipotecznych można prosić z dołączeniem dokumentów oryginalnych lub odpisów wierzytelnych (§. 88) albo jednocześnie w szczególnych sądach hipotecznych, albo też zapomocą jednej prośby.

W pierwszym przypadku należy wymienić w każdej prośbie kartę główną i wszystkie karty podrzędne.

W drugim przypadku należy podać prośbę do tego sądu hipotecznego w którym karta główna ma być utrzymywana i oznaczyć kolej, w jakiej prośba innym sądom hipotecznym do załatwienia ma być przesłana.

§. 109. Jeżeli w pierwotnem lub późniejszym wpisanu hipoteki łącznej uczestniczyć będzie więcej sądów hipotecznych; pytanie wpisu lub zastrzeżenia prawa zastawu każdy z nich, względem przedmiotów hipotecznych w swoich księgach zawartych, rozstrzygnie samodzielnie i o orzeczeniu swoim zawiadomi sąd hipoteczny, w którym znajduje się karta główna.

Rekurs przeciwko każdej z wydanych rezolucyi należy założyć do tego sądu hipotecznego, który ją wydał.

Jeżeli wpis lub zastrzeżenie, w kartach podrzędnych, przez sąd hipoteczny dozwolone, w drodze rekursu zniesione i wykreślone zostaną, o wykreśleniu tem zawiadomić należy sąd hipoteczny karty głównej w celu zapisania.

§. 110. Stopień pierwszeństwa dla hipoteki łącznej zależy przy każdym poszczególnym przedmiocie hipotecznym od czasu, w którym prośba o dozwolenie wniesienia nadeszła do sądu hipotecznego, do ksiąg którego nastąpiło wniesienie.

3. O wniesieniu zmian w karcie głównej.

§. 111. Wszelkie prośby hipoteczne, odnoszące się do prawa zastawu, na więcej kartach łącznie ciążącego, podawane będą do sądu hipotecznego, który utrzymuje kartę główną i rozpoznawane podług stanu tejże karty.

W razie podania prośby do innego sądu hipotecznego, takowa zwróconą będzie z wzmianką, że należy ją podać do sądu hipotecznego karty głównej.

§. 112. Wszelkie zmiany, w prawie zastawu łącznie ciążącym, przez przeniesienie, ograniczenie, obciążenie, wykreślenie lub w jaki inny sposób skutecznić się mające, wnosić należy tylko do karty głównej. Do wniesień tych osobny arkusz w księdze gruntowej przeznaczyć i na takowy w karcie głównej powoływać się można.

Wniesienie zmian do karty głównej ma takie znaczenie prawne, jak gdyby we wszystkich kartach podrzędnych już istniejących, lub jeszcze przybyć mających, skutecznionem było; wszakże częściowe lub całkowite wykreślenie hipoteki łącznej, względnie wszystkich przedmiotów hipotecznych, także we wszystkich kartach podrzędnych, a wykreślenie prawa zastawu względnie szczególnych kart podrzędnych w tychże zapisać należy.

§. 113. Jeżeli wykreślonem będzie prawo zastawu, względnie przedmiotu hipotecznego do karty głównej wniesionego, wykreślić także należy z karty głównej wszystkie na nim skutecznione dalsze wniesienia i przenieść takowe do karty podrzędnej tegoż sądu hipotecznego, którą odtąd, jeżeli hipoteka łączna jeszcze ma istnieć nadal, za kartę główną uważać należy.

Jeżeli w księgach tego sądu hipotecznego niema karty podrzędnej, natenczas, gdyby wierzyciel hipoteczny oświadczenia nie złożył, sąd ten oznaczy, która karta podrzędna na przyszłość za główną uważana być ma, i prześle z urzędu sądowi hipotecznemu nowej karty głównej wierzytelne odpisy wniesień w księdze głównej istniejących wraz z odpisami dokumentów do nich się odnoszących.

O przemianie karty podrzędnej na główną należy zawiadomić sądy hipoteczne wszystkich kart podrzędnych i z urzędu zapisać przemianę na każdej karcie nadal podrzędną zostającej.

§. 114. Prośby hipoteczne, nie mogące być załatwionemi z powodu skutecznionego już w karcie głównej wykreślenia prawa zastawu, do tego sądu hipotecznego, do którego przechodzi utrzymywanie karty głównej, odesłać i prosiących o tem zawiadomić należy.

O stopniu pierwszeństwa tych prośb między sobą stanowią liczby dziennika podawczego sądu hipotecznego dawnej karty głównej.

4. Skarga o usprawiedliwienie.

§. 115. Do usprawiedliwienia zastrzeżenia prawa zastawu, dla jednej wierzytelności w różnych sądach hipotecznych łącznie ciążącego, potrzebną jest tylko jedna skarga o usprawiedliwienie.

Skargę o usprawiedliwienie podać należy albo do powszechnego sądu dłużnika hipotecznego albo do sądu, będącego instancją rzeczową ze względu na jeden z przedmiotów hipotecznych na których zastrzeżenia dozwolono.

5. O wyciągach hipotecznych.

§. 116. W wyciągach hipotecznych tycejących się kart, które we względzie hipoteki łącznej utrzymywane są jako karty podrzędne, należy się powołać na kartę główną i uczynić

wzmiankę, że zmiany dokonane w prawie zastawu łącznie wniesionem, tylko do karty głównej są wniesione.

6. Postanowienie przejściowe.

§. 117. Jeżeli we względzie hipoteki łącznej, przed wejściem tej ustawy w moc obowiązującą, na rozmaitych kartach hipotecznych uzyskanej, miałyby nastąpić dalsze wniesienie, natenczas w prośbie o nowe wniesienie oznaczyć należy która karta ma być utrzymywana jako karta główna.

Do karty tej przenieść należy wszystkie wniesienia, które po utworzeniu hipoteki łącznej pod względem tejże w innych kartach uskutecznione zostały. — Przeniesienia te zapisać należy w innych kartach, na przyszłość za podrzędne uważać się mających, przy oznaczeniu karty głównej.

Oddział szósty.

O umorzeniu dawnych wierzytelności hipotecznych.

§. 118. Gdy od wpisu wierzytelności hipotecznej, a jeżeli do takowej odnoszą się dalsze wniesienia, także od ostatniego z tych wniesień, upływie przynajmniej lat pięćdziesiąt, a ci którzy według wniesień przedstawiają się jako uprawnieni, albo też onych dziedzice i następcy nie mogą być wynalezieni i przez ten czas ani zapłaty kapitału lub procentów nie podnieśli, ani w inny sposób prawa swego nie poszukiwali, dłużnik może podać do sądu hipotecznego prośbę o zarządzenie umorzenia.

§. 119. Proszący powinien wyrazić w prośbie powody żadanego umorzenia. Jeżeli sąd hipoteczny uzna za słusowne prośbie zadość uczynić, winien edyktem wezwać tych, którzy roszczą pretensye do wierzytelności hipotecznej, aby się z takowemi zgłosili.

§. 120. W edykcie wyrazić należy dokładnie wpis wraz ze wszystkimi wniesieniami do takowego odnoszącemi się, i ustanowić do zgłoszenia się z pretensyami termin jednego roku, który wyznaczyć należy w przybliżeniu z uwzględnieniem pierwszego ogłoszenia edyktu i z wymienieniem ostatniego dnia kalendarzowego.

Edykt w sądzie przybić i trzy razy w gazetach na ogłoszenia sądowe przeznaczonych zamieścić należy. Zarządzenie ogłoszenia także w innych dziennikach krajowych lub zagranicznych zostawia się sądowi hipotecznemu.

§. 121. Jeżeli kto zgłosi się z pretensją w ciągu terminu edyktałnego, należy zawiadomić o tem osobę umorzenia żadającą; a interesowanym zachowuje się wolność wyjednania orzeczenia względem pretensyi na drodze sporu.

Jeżeli zaś termin edyktałny bezskutecznie przeminie, sąd hipoteczny na żądanie proszącego dozwoli za pomocą rezolucyi umorzenia tak wpisu, jakoteż wniesień do tegoż odnoszących się a oraz i onych wykreślenia.

Oddział siódmy.

O doręczaniu.

§. 122. W każdej rezolucyi wymienić należy osoby, którym ona ma być doręczoną; nadto trzeba także wyrazić, komu dokument oryginalny wręczyć należy.

§. 123. O załatwieniu próśb hipotecznych należy zawiadomić z urzędu prócz prośzącego także następujące osoby:

1. Tego, na czyjej własności prawo hipoteczne nabytem, lub czyje prawa hipoteczne ustąpione, obciążone, ograniczone lub zniesione zostały, lub przeciw komu zapisanie hipoteczne dokonane zostało.

2. Jeżeli dozwolonem będzie wykreślenie wniesienia całkowite lub częściowe, rezolucyę należy doręczyć wszystkim tym, na rzecz których ciężą dalsze wpisy lub zastrzeżenia na wniesionem prawie.

3. Rezolucye dotyczące się wpisu lub zastrzeżenia, zapomocą których wniesione już prawa trzecich osób zastawionemi lub ustąpionemi zostają, także właścicielowi nieruchomości doręczyć należy.

4. Jeżeli nastąpi wniesienie przeciw mocodawcy na skutek prośby jego pełnomocnika, rezolucyę należy doręczyć mocodawcy, chyba że upoważnienie było udowodnione pełnomocnictwem, wymaganiom §. 31 odpowiadającym.

5. O wszelkiem odpisaniu i przypisaniu na nieruchomości zawiadomić należy także władzę która prowadzi kadester.

§. 124. Doręczanie osobom wymienionym w §. 123 licz. 1—4 ma się odbywać według przepisów o doręczeniu do rąk własnych, zawartych w ustawie procedury cywilnej.

Na dokonane doręczenie wystawić należy szczególne poświadczenie odbioru.

Dokumenty oryginalne zwrócić należy temu, kto je złożył, jeżeli w prośbie innego rozporządzenia nie żądano.

Sąd hipoteczny obowiązany jest czuwać nad szybkim i należytem doręczaniem rezolucyi w sprawach hipotecznych.

§. 125. Jeżeli doręczenie nastąpi przeciwko przepisom, lub weale nie nastąpi, okoliczność ta nie daje prawa do wzruszania ważności wniesienia hipotecznego. Kto z wniesienia hipotecznego wywodzi dla siebie jakowe prawo lub zwolnienie od obowiązku, nie jest obowiązany dowodzić iż doręczenie nastąpiło.

Oddział ósmy.

O rekursie.

10. O założeniu rekursu.

§. 126. Rezolucye hipoteczne nie mogą być zmienione na przedstawienie strony przeciwnej. Przeciwko takowym dopuszczalny jest jedynie środek prawny rekursu.

W rekursie nie można stawiać nowych przytoczeń ani załączać nowych dokumentów.

Rekursu należy podawać zawsze do pierwszej instancji. Do trybunałów można je znosić tylko na piśmie, do sądów zaś pojedynczych wolno je ustnie wnosić do protokołu.

Do rekursów piśmiennych dołączyć należy napisy potrzebne do zawiadomienia osób interesowanych.

Rekurs podany wprost do drugiej lub trzeciej instancji, będzie odrzucony.

Zażalenia z powodu opóźnień można znosić wprost do sądów wyższych.

§. 127. Termin rekursu wynosi przy doręczeniach w granicach okręgu sądu krajowego wyższego dni trzydzieści, po za obrębem tegoż okręgu dni sześćdziesiąt (§. 81).

Spóźnione rekursy pierwsza instancja natychmiast odrzucić powinna, chociażby zapisanie odmownej rezolucyi, do księgi gruntowej wniesione, nie było jeszcze wykreślonem.

§. 128. Rekursy w czasie właściwym wniesione, z dołączeniem aktów do ich rozstrzygnięcia potrzebnych, przedstawić należy drugiej instancyi do rozstrzygnięcia, lub, jeżeli rekurs był wymierzony przeciwko załatwieniu drugiej instancyi, dla przesłania do instancyi trzeciej. O tem zawiadomić należy osoby, którym doręczoną została rezolucya wzruszana. Rekursującego zawiadamiać nie potrzeba.

§. 129. Jeżeli rekurs wymierzony jest przeciw dozwoleniu wpisu lub zastrzeżenia, należy zapisać takowy w księdze gruntowej a w razie odmownego załatwienia rekursu, zapisanie to wykreślić.

Zapisanie to, jakoteż wykreślenie mają być uskutecznione z urzędu.

§. 130. W przypadku odrzucenia rekursu przez drugą instancyą, dalszy rekurs miejsca mieć nie może, a gdyby był założony, pierwsza instancya odrzucić go powinna.

Jeżeli zaś rekurs będzie uwzględniony, można założyć rekurs do trzeciej instancyi z zachowaniem postanowień §§. 126—129.

Jeżeli rezolucya, przeciw której rekurs był wymierzonym, zmienioną lub z powodów istotnie odmiennych, potwierdzoną zostanie, wówczas do załatwienia rekursu dołączyć należy powody rozstrzygnięcia.

2. O skutku załatwienia rekursu.

§. 131. Jeżeli przez odmowne załatwienie rekursu rezolucya odmowna potwierdzoną zostanie, należy z urzędu zarządzić wykreślenie zapisania rezolucyi do księgi gruntowej wniesionej i zawiadomienie stron interesowanych.

§. 132. Jeżeli zaś wpis lub zastrzeżenie, w pierwszej instancyi odmówione, w drugiej instancyi dozwolone będą, dozwolenie to do księgi gruntowej wnieść należy. Skutek tego wniesienia tak ocenić należy, jakby uskuteczniomem było w czasie podania pierwszej prośby.

§. 133. Jeżeli wykreślenie, przez pierwszą instancyą dozwolone, druga instancya zniesie, wykreślony wpis lub zastrzeżenie przywróconem być powinno.

Jeżeli zaś inny wpis jakowy lub zastrzeżenie, przez pierwszą instancyą dozwolone, druga instancya odrzuci, rozporządzenie to w księdze gruntowej zapisać należy, nie wykreślając prawa wniesionego, dopóki trzecia instancya nie zawyrokuję, lub dopóki nie upływie termin, dla założenia rekursu przeciwko rozporządzeniu drugiej instancyi postanowiony. Jeżeli trzecia instancya potwierdzi rezolucyą pierwszej instancyi wykreślić należy zapisanie w skutek rekursu zarządzone. Jeżeli zaś trzecia instancya potwierdzi zmieniające rozporządzenie drugiej instancyi, lub jeżeli w czasie właściwym rekurs założonym nie będzie, prawo wpisane lub zastrzeżone wykreślić należy.

Treść.

	Strona
Ustawa wprowadzająca (artykuł I—V)	241
Powszechna ustawa w księgach gruntowych.	
Dział pierwszy.	
O księgach gruntowych w powszechności (§§. 1—7)	242
Dział drugi.	
O wniesieniach hipotecznych.	
Oddział pierwszy.	
O wniesieniach w powszechności (§§. 8—30)	243
Oddział drugi.	
O wpisach (§§. 31—34)	246
Oddział trzeci.	
O zastrzeżeniu (§§. 35—51)	247
Oddział czwarty.	
O zapisaniu (§§. 52—73)	249
Oddział piąty.	
O oddzielaniu części składowych ciała hipotecznego (§. 74)	253
Dział trzeci.	
O postępowaniu w sprawach hipotecznych.	
Oddział pierwszy.	
Postanowienia powszechne (§§. 75—82)	253
Oddział drugi.	
O prośbach (§§. 83—92)	254
Oddział trzeci.	
O załatwianiu prośb (§§. 93—101)	256
Oddział czwarty.	
O skutecznianiu wpisów (§§. 102—105)	258
Oddział piąty.	
O hipotekach łącznych (§§. 106—117)	258
Oddział szósty.	
O umorzeniu dawnych wierzytelności hipotecznych (§§. 118—121)	261
Oddział siódmy.	
O doręczaniu (§§. 122—125)	261
Oddział ósmy.	
O rekursie (§§. 126—133)	262

96.

Ustawa z dnia 25 lipca 1871,

o postępowaniu zarządzić się mającem w celu urządzenia ksiąg gruntowych i górniczych w razie założenia takowych, uzupełnienia, przywrócenia lub zmiany.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

§. 1. Postępowanie w celu urządzenia ksiąg gruntowych, ustawą niniejszą objęte, ma miejsce:

- a) gdy w skutku ustawy krajowej księgi gruntowe nowo założone lub istniejące zniesione będą w sposobie wywierającym wpływ na stósunki posiadania i własności lub na stan bierny;
- b) gdy księga gruntowa ma być uzupełniona przez wniesienie nieruchomości, dotąd w żadnej jeszcze księdze gruntowej nieumieszczonej;
- c) gdy księga gruntowa lub jej część ma być przywrócona z powodu iż takowa księga lub część jej zaginęła lub stała się nieużyteczną.

§. 2. Zarządzenie tego postępowania należy do sądu krajowego wyższego. Wykonanie zaś onego jest obowiązkiem tego sądu, w którym księga gruntowa jest utrzymywana.

1. W razie założenia nowych ksiąg gruntowych.

§. 3. Jak tylko projekt nowych ksiąg gruntowych, według przepisów powszechnej ustawy o księgach gruntowych i ustaw krajowych sporządzonych, dla całego okręgu pewnego sądu ukończony będzie, sąd krajowy wyższy winien wyznaczyć dzień, od którego projekt ten za księgę gruntową uważany być ma (dzień otwarcia nowej księgi gruntowej) i zarazem zarządzić postępowanie dla urządzenia tejże księgi.

Zarządzenia te już i wtedy wydane być mogą, kiedy projekt będzie ukończony choćby tylko dla pewnej części okręgu sądowego.

§. 4. Od dnia otwarcia nowej księgi gruntowej, księgi publiczne jeżeli jakie istniały, należy zamknąć i zaprzestać ich używania o tyle, o ile nowa księga gruntowa w miejsce ich wchodzi.

Prośby jednak o wniesienie jakowe do istniejących ksiąg publicznych, przed dniem otwarcia nowej księgi gruntowej podane, a w tym dniu jeszcze nie załatwione, należy załatwić według przepisów dla owych ksiąg istniejących, i wykonać dozwolone wniesienia do ksiąg, z użycia wychodzących.

§. 5. Zarządzenie postępowania i dzień, od którego projekt księgi gruntowej za nową księgę gruntową uważany być ma, ogłosić należy pierwszym edyktem.

W edykcie tym ma być wyrażony okrąg, dla którego projekt księgi gruntowej wygotowany został, a w szczególności powiaty sądowe lub gminy podatkowe; miejsce, w którym każdy może przejrzeć księgę gruntową i oznajmienie, że od tego dnia nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne, na nieruchomościach do księgi gruntowej wniesionych, tylko przez wniesienie do nowej księgi gruntowej nabyte, ograniczone, na innych przeniesione lub uchylone być mogą.

§. 6. Edykt ma nadto zawierać wezwanie do oznajmień w §. 7 wzmiankowanych, należy wymienić w takowym sądzie, do którego oznajmienia te wnosić się mają i wyznaczyć dla tychże termin nie krótszy od roku a nie dłuższy nad rok i sześć miesięcy, z wymienieniem ostatniego dnia kalendarzowego onegoż. Zarazem należy nadmienić, że prawnym skutkiem uchybienia terminu będzie utrata prawa popierania oznajmić się mających roszczeń przeciw trzecim, którzy prawa hipoteczne na mocy wniesienia w nowej księdze gruntowej zawartych i nie zaprzeczonych w dobrej wierze nabywają.

Przywrócenie do dawnego stanu dla upadłego terminu edykalnego, nie ma miejsca i przedłużenie onegoż stronom szczególnym jest niedopuszczalne. Postanowienia te w edykie wyrazić należy.

§. 7. Do oznajmienia wezwać należy:

- a) wszystkie te osoby, które na zasadzie prawa, przed dniem otwarcia księgi gruntowej nabytego, żądają zmiany wniesień w tejsze zawartych a dotyczących się stosunków własności i posiadania bez różnicy, czy zmiana ma nastąpić przez przypisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w innym sposobie;
- b) wszystkie te osoby, które już przed dniem otwarcia nowej księgi gruntowej nabyły na nieruchomościach do tejsze wniesionych lub na ich częściach praw własności, służebności lub innych, do wniesienia hipotecznego zdalnych, o ile prawa te mają być wniesione jako należące do dawnego stanu biernego, a nie zostały wniesione do nowej księgi gruntowej już przy onej założeniu.

Okoliczności, iż prawo oznajmić się mające jest widocznem z księgi publicznej z użycia wychodzącej, lub z załatwienia sądowego; albo, iż strony wytoczyły w sądzie sprawę odnoszącą się do tego prawa, nie zmienia obowiązku oznajmienia, i w edykie wyraźnie to nadmienić należy.

§. 8. Wszelkie oznajmienie roszczeń w §. 7 lit. a) wzmiankowanych, natychmiast w księdze gruntowej przez zapisanie ujawnić należy.

Zarazem, jeżeli nie będzie wykazaniem, że o przedmiot oznajmieniu podlegający, wytoczono spór przed sądem; należy zarządzić z urzędu rozprawę względem onogo tak z tymi, przeciw którym jest wymierzona, jakoteż z tymi, którzy nadto według treści księgi gruntowej mają w takowej prawny interes.

§. 9. Jeżeli przy tej rozprawie, w której dochodzenia i słuchania do wyjaśnienia sprawy służące, w razie potrzeby na miejscu dokonać należy, ugodzenie się stron interesowanych osiągnięciem nie będzie, natenczas osoby zmiany wniesienia żądające mają być odesłane do drogi prawa i w tym celu należy im wyznaczyć stosowny termin, który tylko z ważnych powodów przedłużonym być może.

Jeżeli interesowani zgodzą się na zmianę w księdze gruntowej, takową skutecznie należy.

§. 10. Gdyby uchybiono terminu, do udania się na drogę prawa wyznaczonego, lub jeżeli wyniesiona skarga stanowczo odrzuconą zostanie, zapisanie oznajmienia wykreślić należy.

Wykreślenie ma być zarządzonem na prośbę osoby interesowanej po wysłuchaniu strony przeciwnej.

§. 11. Wniesienie na mocy ugodzenia się stron interesowanych dokonane, sprawia taki skutek jak i wniesienie hipoteczne.

Podobny skutek mają wniesienia przy otwarciu nowej księgi gruntowej istniejące, jeżeli w terminie edyktałym nie będzie oznajmione roszczenie z takowemi w sprzeczności zostające, albo jeżeli uchybiono terminu wzruszania tychże w drodze prawa postanowionego, lub jeżeli wyniesiona skarga stanowczo odrzuconą została.

§. 12. W oznajmieniu rozszczeń, w §. 7 lit. b) wzmiankowanych, wymienić należy dokładnie prawo i wymagany dla tegoż stopień pierwszeństwa, tudzież ciała hipoteczne, na których wniesienie ma być uskutecznione, z wyszczególnieniem oznaczenia tychże w nowej księdze gruntowej.

W zgłoszeniu potrzeba nadto przytoczyć, na czym się opiera oznajmione prawo i wymagany dla tegoż stopień pierwszeństwa; dokumenta do tego służące należy złożyć wraz z oznajmieniem lub wyrazić, gdzie dokumenta te są wniesione lub zachowane.

§. 13. Prawa obciążające, stosownie do postanowień §. 12 oznajmione, wnieść należy z wyrażeniem wymaganego dla tychże stopnia pierwszeństwa przy właściwem ciele hipotecznem, pod tytułem: „dawne ciężary“.

§. 14. Jak tylko upłynie termin do oznajmienia praw obciążających w pierwszym edykie wyznaczony, sąd krajowy wyższy winien wydać drugi edykt.

I w drugim także edykie, stosownie do §. 5 wyszczególnić należy okrąg, na który rozciąga się nowa księga gruntowa i dla którego w skutku pierwszego edyktu wniesienie dawnych ciężarów uskutecznione lub uzupełnione zostało, oraz wezwać należy wszystkich, którzy przez istnienie lub hipoteczny stopień pierwszeństwa jakowego wniesienia widzą się być w prawach swoich pokrzywdzonymi, aby zarzuty swoje w terminie, w edykie wyznaczyć się mającym, podali, inaczej bowiem wniesienia nabędą skuteczności wniesień hipotecznych.

Termin nie może być krótszy od sześciu miesięcy ani dłuższy nad rok jeden; ostatni dzień kalendarzowy tegoż w edykie wymienić należy.

Rozporządzenie §. 6, ust. 2 i do tego edyktu zastosowane być powinno.

§. 15. Wszelkie oznajmienie zarzutu przeciwko wniesieniu prawa obciążającego lub przeciwko onegoż stopniowi pierwszeństwa ma być natychmiast obok tychże zapisane.

Zarazem, jeżeli nie będzie wykazaniem, że względem przedmiotu zarzutu spór wytoczony został, należy zarządzić z urzędu rozprawę względem onego, tak z tymi, przeciw którym jest wymierzona, jak i z tymi, którzy oprócz tego według treści księgi gruntowej w takowej prawny interes mają.

Jeżeli przy tej rozprawie ugodzenie się osób interesowanych osiągniętem nie będzie, sąd z pomiędzy stron, których roszczenia według wyniku rozprawy są z sobą sprzeczne, wyznaczy stronę na drogę prawa udać się mającą, i postanowi jej w tym celu termin, od prawomocności orzeczenia sądowego, rozporządzenie takowe zawierającego, liczyć się mający, który tylko z ważnych powodów przedłużonym być może.

Jeżeli strony interesowane zgodzą się na zmianę w księdze gruntowej, takową uskutecznić należy.

§. 16. Gdy strona uchybi terminu wyznaczonego jej dla udania się na drogę prawa, lub gdy spór przegra, a zarzut wyszedł od jej przeciwnika, natenczas według tego, czy istnienie lub stopień pierwszeństwa wniesienia wzruszane były, należy takowe wykreślić albo sprostować w miarę tego, o ile zarzut, w skutku uchybienia stanie się niewzruszalnym, albo w sporze orzeczenie stanowcze zapadać; jeżeli zaś zarzut wyszedł od samejże strony, zapisanie zarzutu wykreślić należy.

Rozporządzenia te mają być wydane na żądanie osoby interesowanej po wysłuchaniu strony przeciwnej.

§. 17. Wniesienia na mocy ugodzenia się stron interesowanych dokonane, wydają taki skutek jak i wniesienie hipoteczne.

Równy skutek mają wniesienia na dawnym stanie biernym przy otwarciu nowej księgi gruntowej istniejącej, lub w skutku oznajmienia uskutecznione, jeżeli w terminie edyktałnym nie był uczyniony zarzut przeciw takowemu, lub jeżeli w razie zarzutu, strona takowy czyniąca, do drogi prawa odesłana, uchybiła terminu dla udania się na drogę prawa wyznaczonego, albo jeżeli po ostatecznem załatwieniu wytoczonego sporu okaże się iż strona ta sprawę przegrała.

§. 18. O ile to do ułatwienia przeglądu stanu hipotecznego jest potrzebnem, sąd krajowy wyższy, po ukończeniu rozprawy w §. 13 wzmiankowanej, może zarządzić przeniesienie dawnych ciężarów na kartę nowo otworzyć się mającą podług porządku odpowiadającego stopniom pierwszeństwa tychże.

Karta do wnoszenia dawnych ciężarów pierwotnie używana, przestaje służyć do użytku po dokonaniu przeniesienia.

§. 19. Podzastawnik mocen jest czynić kroki do wykonywania prawa lub zarzutów głównemu wierzycielowi służących potrzebne, a to w tymże czasie i sposobie jak i ten ostatni.

2. W razie uzupełnienia księgi gruntowej.

§. 20. Jeżeli księga gruntowa ma być uzupełniona przez wniesienie nieruchomości, do żadnej dotąd księgi gruntowej nie wniesionej, postępowanie w celu urządzenia księgi gruntowej zarządzić należy z urzędu według postanowień ustawy niniejszej, z tą różnicą, że w edyktach wydać się mających nowo wniesiona nieruchomość dokładnie wyrażoną być winna i że terminu edyktałne, według §. 6, jako też według §. 14, wyznaczyć się mające, mogą być skrócone do trzech miesięcy.

Jeżeli jednak nieruchomością, do księgi gruntowej nowo wniesioną, był majątek publiczny, i jeżeli z wiadomych powszechnie lub w sposób wiarygodny poświadczonych okoliczności wynika, że trzecim osobom nie służą prawa rzeczowe na tej nieruchomości, sąd krajowy wyższy może uchwalić zaniechanie postępowania w celu urządzenia. W uchwale tej sąd krajowy wyższy wyznaczy oraz dzień, od którego uskuteczniomemu uzupełnieniu służyć będzie skutek wniesienia hipotecznego.

3. W razie przywrócenia księgi gruntowej.

§. 21. Jeżeli księga gruntowa lub jej część, ma być przywróconą dla tego iż takowa księga lub onejże część zaginęła lub do użytku niezdatną się stała; postępowanie w celu urządzenia księgi gruntowej, ustawą niniejszą przepisane, zarządzić należy z urzędu a to w miarę treści tejże księgi, przywrócić się mającej. W takim przypadku termin edyktałny, tak według §. 6 jak i według §. 14 wyznaczyć się mający, można będzie skrócić do trzech miesięcy.

4. W razie zmiany księgi gruntowej.

§. 22. Jeżeli w drodze prawodawstwa krajowego będzie zarządzoną zmiana ksiąg gruntowych powszechna lub częściowa, wywierająca wpływ na stosunki posiadania i własności, postąpić należy w myśl §§. 1—7 lit. a) i 8—11 ustawy niniejszej.

Jeżeli zmiana ta wywiera wpływ także na stan bierny, będą także zastosowane §§. 7 lit. b) i 12 — 19 niniejszej ustawy.

5. Postanowienia powszechne.

§. 23. Edykta, według przepisu ustawy niniejszej wydać się mające, będą ogłoszone gazetami krajowemi, na obwieszczenia sądowe przeznaczonemi, trzy razy w stosownych odstępach czasu i podane do wiadomości przez obwieszczenie w gminach, w których leżą nieruchomości czynnościom urzędowym podpadające.

Oprócz ogłoszenia edyktów należy postarać się także ile możności i w inny sposób o odpowiednie pouczenie stron o znaczeniu postępowania według ustawy niniejszej przedsięwziąć się mającego, a w szczególności o zwrócenie uwagi władz opiekuńczych na potrzebę zabezpieczenia praw małoletnich lub osób pod kuratelą zostających.

§. 24. Dla wzruszenia terminów edyktalnych przez sąd krajowy wyznaczonych, nie masz środka prawnego.

Jeżeli tego powody powszechne wymagać będą, minister sprawiedliwości, nie związany granicami w §§. 6 i 14 zakresłonemi, będzie mógł później na wniosek sądu krajowego wyższego, po poprzednim porozumieniu się z wydziałem krajowym, dozwolić przedłużenia terminu edyktalnego, na podstawie ustawy niniejszej wydanego.

§. 25. Oznajmienia lub zarzuty nadeszłe po upływie terminu edyktalnego, do onych podawania wyznaczonego, będą odrzucone z urzędu.

§. 26. Jeżeli w postępowaniu według tej ustawy przeprowadzić się mającem, strona na drogę prawa odesłaną będzie, właściwość do przeprowadzenia sprawy według postanowień powszechnych, o właściwości sądów ocenioną będzie.

§. 27. Jeżeli wyciąg hipoteczny co do nieruchomości lub ciężącego na niej prawa rzeczowego ma być wydany w czasie, kiedy postępowanie w celu urządzenia księgi gruntowej z urzędu przeprowadzić się mające, co do tej nieruchomości nie jest jeszcze ukończone, okoliczność tę w wyciągu hipotecznym uwidocznici należy.

§. 28. Czynności urzędowe przedsiębrane w celu założenia, uzupełnienia, przywrócenia i zmiany ksiąg gruntowych, są wolne od stempli i należytości.

Od tychże wolnemi są także wszelkie protokoły, wypisy, podania i załączniki o tyle, o ile służyć mają do przeprowadzenia postępowania w tej ustawie objętego, z wyjątkiem rozpraw dla drogi prawa zastrzeżonych.

§. 29. Ustawę niniejszą stosować należy według onejże ducha, także do ksiąg górniczych z zachowaniem postanowień powszechnych ustawy górniczej.

§. 30. Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

§. 31. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się ministrowi sprawiedliwości, potrzebne w tym celu rozporządzenia wykonawcze wydać mającemu i ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 25 lipca 1871.

Franciszek Józef r. w.

Hohenwart r. w.

Holzgethan r. w.

Habietinek r. w.

